

Sztrazsilovó

Kószálok, karcsún még, ezüst tegezzel,
hízogó szavam cseresznyefákat csábít,
de hegyeken túl sejtem már a szülőföld
jegénye-komoly, szívfacsaró csodáit,
a halálíg.

És itt is oly fázitón
hűsek a tavaszi estek,
mánnha a völgyben a Duna folyva titkon.
S ahol a felhők az Arno mélyére esnek
s kemény zöldjét bontja egy pazar pájlma,
hűvát látok, mely átível a láthatáron
a Fruskagora mély homályába.

S ahelyett, hogy örülnék a toszkánai Holdnak,
amint a viz színére teríti hófehér szírmát,
tudom, hogy csunyan felkőhögök ho'nap,
és látom karcsú alakom, ahogy hű és bús léptek
viszik mecrogyant
térddel, míg zenélő zuhatagai az égnek
föl nem isszák.

És így, már sejtem,
hogy nemsokára széthullik a lelkem.
És így, már boldón
élek a hamuszín folyók partján.

Régóta kísér ez a görnyedt árnyék,
tudtom nélküül hagyták rám a konok
szőlők és éjek, s ami küll'n fáj még,
a patak, ami helyettem csobog.

És így, könnytelen,
valami tartós kórtól ég a szemem.
És így, nem érzem,
hogy gyönyör helyett az ajkamat kivérzem.

Kőszálok, karcsún még, ezüst tegezzel,
 hízeltő szavam cseresznyefákat csábít,
 de hegyek mögött sejtem már a szülőföld
 jegénye-komoly, szívfacsaró csodáit,
 a halálíg.

Rég észrevettem, hogy mind szertefoszlik,
 amit felhőből s vízből építtek hegynek,
 s hogy a kísértő ifjúkori vágyak
 engem gyengévé s átlátszóvá tesznek,
 mint a lehelet.

Tudom, hogy a hajamba
 hajnali révületben
 egy fáradt, idegen kéz az éj színét kavarta.
 És hogy hujjázó, garázda kezem
 csak két fájón kinyílt, álmos mell miatt
 nem esik neki ördögös visongással
 otthonhagyott cseresznyefáinak.

És ahelyett, hogy zöldrevált pillantással
 nézném, mint rég, mit visz a vizek sodra,
 s ahelyett, hogy a holddal csengő csúcsokon lépnék,
 és izzó erdőket gyujtanék lángra,
 most sűrű és kék
 hóval és jéggel békülök bocsátva
 és mosolyogva.

És így, lazultan,
 elér mégis egy borzongás: a múltam.
 És így, hazátlan,
 szelídebb lesz a sorsom is, mint vártam.

Nem, a születés előtt nem tudtam, mi a bánat,
 idegen kéz szórta szét rajtam egyszer.
 Tudom, a hosszú kínok köves útjai várnak,
 és tudom, lecsuklik fejem az őszi levelekkel.

És így, nem is fájva
 térek meg halkán az otthoni tájra.
 És így, mert félek,
 megremegek minden, amihez hozzáérek.

Rég észrevettem, hogy mind szertefoszlik,
 amit felhőből s vízből építtek hegynek,
 s hogy a kísértő ifjúkori vágyak
 engem gyengévé s átlátszóvá tesznek,
 mint a lehelet.

Kószálok, karcsún még, messzi hidak tövében,
illatos vízre hajlok, nagyon halkan,
de a víz alatt látom már a hazámat,
ahonnan jöttem a sápadt őszi napban,
egymagamban.

És most oly bágyadt
és szórakozott kézzel
érintem bőre hamvát a véletlen leánynak.
S mikor a Hold sajkája ezüst örvény közt vész el
egy-egy új reggel fűszinű tengerébe,
felhőre ülök és nézem a fényt,
amit hontalan vágyam csókol a halvány égre.

S az életem helyett, ki tudja már mióta,
szőlőskertek fényeit s árnyait élem.
Egy rég letűnt s mindenütt lejáródott
makacs ifjúság átkául rendelt
nyavalyút hordok,
aminek párja ott leng a Bránkó sírja mellett
megforduló levélen.

S így, síron innen,
rút fintor fészkel az örömeimben.
És így, földi alakban,
szegény lelkem borús és láthatatlan.

Egy tavaszon én is rájöttem keserűen,
hogy leánybordák sípján az egészségem szakad ki.
És meztelen az ég vize alá merültem,
egy részeg csuklással lerogyni s úgy maradni.

És így, orcátlan,
az arcom helyén cseresznye és máldár van.
És így, támolygón,
a szülőföldem sajjó képét hordom.

Kószálok, karcsún még, messzi hidak tövében,
illatos vízre hajlok, nagyon halkan,
de a víz alatt látom már a hazámat,
ahonnan jöttem a sápadt őszi napban,
egymagamban.

Reszketek, karcsún még, a folyóktól s az égtől.
A sűrű levegőt simogatom még forrón,
de szívem megszakad, hiába, úgy érzem,
a vig szüreti népért, mellyel már nincs több dolgom,
a régi szőlődombon.

Egy hajlott, drága
alakért, aki csókkal
cseresznyefáinkat legelőszőr zilálta,
és együtt sirt a síró nádasokkal.
A társaiért, kik fénylő gallyat vetve
horpadt támlók hasára, patakot leltek,
s borús mosollyal ugráltak át felette.

S az életem helyett, minden meztelen testre
ezt a mosolyt teritem tehetetlen,
és itt, hol az Arno ringatja révedt
csillagait, csak az én suttogásom
szól az égnek,
mert a sejtés minélíg kiújult fájón,
ahol én szerettem.

És így, csak némán,
idegen halálok tapadnak énrám.
És így, nyomot se hagyva
szórom szét szeretőim a tavaszba.

Mert az én szerelmem elvegyíti titkon
a világ minden hajnalát és patakját,
és így lesznek mindenütt végtelenül itthon
a napos és árnyas fruskagorai lankák.

És így, furcsa csendben,
az ég ivéről kacajom leejtem.
És így, ahogy jöttem,
cseresznyefákká lesz az élet mögöttem.

Reszketek, karcsún még, a folyóktól s az égtől.
A sűrű levegőt simogatom még forrón,
de szívem megszakad, hiába, úgy érzem,
a víg szüreti népért, mellyel már nincs több dolgom,
a régi szőlődombon.

Kószálok, karcsún még, s mosolygok, szebben,
fehér felhőket borzol az ujjam,
de érzem lassan és egyre élesebben,
hogy meghalok én is, kifakultan,
búsan és rítan.

És folyók törnek
a testem alá ágyat,
hogy hűtsék ezt a könnyű, ezüst földet.
S míg ért cseresznyék dobolnak bágyaít
lelkemen s a csillagnúáj egübetér hazátlan,
belátom, hogy keserűen közös
minden ifjúság a kora elmúlásban.

S új sorsom helyett múltakkal kísért
 valami légies, sápadt, régi élet.
 S ezen a selymes földön, az áttetsző éjben,
 amint riadtan leejtem a csókraváró testet,
 zöld olajfák tövében,
 megcsap lehe a messzi fonnyadt leveleknek
 s a felhős otthoni égnek.

És így, szeretve,
 emelkedem a tavaszi szelekbe.
 És így, jel nélkül,
 hívom a meztelen kedvest a lágy toszkánai éjből.

De por, csupa por minden, ha kezem fölemelve
 átvonom lassan a hegyek s a folyók bőrén.
 S a cseresznyefák jajja már végtelenül gyenge,
 ahogy jönnek utánam gyökerestől és pórén.

És így, a lelkem
 sötét gyümölcsfákkal takar le engem.
 És így, magam, most
 idegen hegyeket ölelek magamhoz.

Kószálok, karcsún még, s mosolygok, szebben,
 fehér felhőket borzol az ujjam,
 de érzem lassan és egyre élesebben,
 hogy meghalok én is, kifakultan,
 búsan és rútan.

Kószálok, karcsún még, és lázas suttogások
 izznak lányitnéző nagy szememben,
 de nyomoromban már lopózik a sejtés:
 elér a csönd, biztosan és kegyetlen,
 engem is, engem.

És itt egy bársony
 szín, egy keserű kékség
 dereng az örök gyümölcsfákon.
 S ahogy széthajtom gyöngén az ezüst völgy két szélét,
 és feltárom a mélyet, mely lenn ködösen reszket,
 látom, hogy ott is rokon sóhajokkal
 lélekeznek a gyümölcsfák s a testek.

És ezüst rétek, dombhátak, folyók
 helyett a gondolatok fehérlenek, és füledt,
 nehéz, sötét és elnyúló ködök
 kúsznak a fegyvertelen cseresznyefák és
 a vak életek fölött,
 míg a szenvedély elcsitul, a láz vész,
 s az érzékek kihűlnek.

És így, rendetlen,
az ifjúságom jégbe s hóba rejtem.
És így, út végén,
a csókom megfagy a haldoklás szegélyén.

És csönd, mindenütt csönd, ha néha visszanézek,
s ha figyelni próbálom, ami talán jöhet még;
a tájon előmlött a bor, a nevetések,
s az a messzi, gyönyörű szemérmertlenség.

És így, akár a tenger,
egy otthoni rőt hajnal játszik az életemmel.
És így, bár nem is látszik,
boldog, részeg lényekkel dorbézolok halálig.

Kószálok, karcsún még, és lázas suttogások
izznak lánytnéző nagy szememben,
de nyomaimban már lopózik a sejtés:
elér a csönd, biztosan és kegyetlen,
engem is, engem.

ÁCS KÁROLY FORDÍTÁSA